

המכון הישראלי לייצוא ולשיתוף פעולה בין-לאומי
The Israel Export & International Cooperation Institute

תאילנד

סקירה כלכלית ויחסי הסחר עם ישראל

היחידה הכלכלית
מכון היצוא
ספטמבר 2012

תוכן העניינים

3.....	תקציר מנהלים
4.....	רקע כללי ותעודת זהות
5.....	היסטוריה ומשטר
6.....	דת וחברה
7.....	כלכלת המדינה
7.....	תיאור הסביבה הכלכלית
8.....	אינדיקטורים כלכליים
10.....	חלוקה למגזרים עיקריים
11.....	התפתחויות אחרונות בכלכלה
12.....	תחזית
13.....	סחר חוץ
16.....	סביבה רגולטורית עסקית
17.....	סיכונים
20.....	דירוג בינלאומי
25.....	המסחר עם ישראל
25.....	נתוני הסחר
25.....	הייצוא הישראלי לתאילנד
27.....	הייבוא הישראלי מתאילנד
29.....	ניתוח ענפי הזדמנויות ליצואן
29.....	כללי
29.....	חוזקות וחולשות
30.....	סקירת ענפים רלוונטיים

תקציר מנהלים¹

בשנת 2011 נאמד היקף התוצר המקומי הגולמי של תאילנד בכ-346 מיליארד דולר במחירי שוק, ובכ-602 מיליארד דולר במונחי כוח קנייה. התוצר לנפש במונחי כוח קנייה עמד על כ-8,820 דולר. בשנים 2007-2011 צמח התוצר באופן ריאלי ב-2.6% בממוצע שנתי. נכון לסוף 2011, מנתה אוכלוסיית תאילנד כ-68.2 מיליון תושבים. השפה המדוברת במדינה הינה "תאי" (THAI) והמטבע המקומי הינו "באט" (THB). צורת השלטון בתאילנד היא מונרכיה חוקתית דמוקרטית. עיר הבירה בנגקוק מהווה את המרכז הממשלתי, הכלכלי-מסחרי והתרבותי של תאילנד עם אוכלוסייה ומונה כ-7 מיליון תושבים. שיעור האבטלה הינו מהנמוכים בעולם ועומד על 0.7%. שיעור האינפלציה הסתכם בשנת 2011 ב-3.8%.

סחורות ושירותים:

יצוא סחורות ושירותים לשנים 2010 ו-2011 הסתכמו בכ-227 ו-266 מיליארד דולר בהתאמה (גידול של 17%). יבוא סחורות ושירותים לשנים 2010 ו-2011 הסתכמו בכ-204 ו-250 מיליארד דולר בהתאמה (גידול של 23%). תאילנד מייצאת בעיקר **מכונות וציוד חשמלי, מוצרי פלסטיק וגומי, כלי רכב וטיס ומוצרי מזון ומייבאת בעיקר מכונות וציוד חשמלי, מוצרים מינרליים, מתכות פשוטות וכימיקלים**. מדינות היצוא העיקריות הן סין, יפן, הונג קונג וארה"ב. עיקר היבוא מקורו אף הוא מסין, יפן, ארה"ב ואיחוד האמירויות.

יחסי סחר ישראל-תאילנד:

היקף הסחר (ייבוא + ייצוא) של ישראל מול תאילנד הסתכם בשנת 2011 בכ-1.2 מיליארד דולר, עלייה של כ-17% לעומת שנת 2010. בשנת 2011 נאמד הייבוא הישראלי מתאילנד ב-577 מיליון דולר והייצוא הישראלי הסתכם ב-641 מיליון דולר, גידול של 5.6% ו-30% בהתאמה, לעומת שנת 2010. הסיבה המרכזית לגידול בייצוא הישראלי הינה גידול בייצוא פנינים, אבנים ומתכות יקרות המהוות כ-54% מהייצוא הכולל לתאילנד.

הזדמנויות ליצואן הישראלי:

בשנת 2011 עיקר הייצוא (ללא פנינים, אבנים ומתכות יקרות) הישראלי לתאילנד היה מכונות וציוד חשמלי (18%), כימיקלים (14%), מכשור רפואי (6%), מתכות פשוטות (2%). ענפי היעד המרכזיים ליצואן הישראלי הינם: **ציוד לרכב, אנרגיה, תקשורת-טכנולוגיה ומכשור רפואי**.

רקע כללי ותעודת זהות²

תאילנד (לשעבר סיאם) ממוקמת בדרום-מזרח אסיה ומשתרעת על שטח של כ- 513 אלף קמ"ר (50 בעולם). נכון לסוף שנת 2011, אוכלוסיית תאילנד מונה כ- 68.2 מיליון נפש³ (20 בעולם – מהווה כ- 1% מאוכלוסיית העולם), עם שיעור של כ- 92.6% יודעי קרוא וכתוב. המדינה גובלת בלאוס מצפון-מזרח, קמבודיה מדרום-מזרח, מלזיה מדרום ומיאנמר מצפון-מערב. המטבע המקומי הינו הבאט (THB) והשפה הרשמית נקראת 'תאי' (THAI). תאילנד עשירה במשאבי טבע מסוג: אבץ, בדיל, טונגסטן, ברזל, גז, פחם וליגניט והיא בין היצרניות הגדולות בעולם של בדיל וטונגסטן (יסוד כימי מתכתי נדיר המשמש בחשמל בנורות ליבון)⁴. עיר הבירה בנגקוק (נקראת בשפה המקומית: קרונג טפ, Krung Thep = עיר המלאכים), מהווה את המרכז הממשלתי, הכלכלי-מסחרי והתרבותי של תאילנד והיא אחת הערים הגדולות והתיירותיות באסיה, עם אוכלוסייה המונה כ-7 מיליון תושבים (כעשירית מאוכלוסיית המדינה כולה). ערים מרכזיות נוספות בתאילנד הינן: נקון רטצ'אסים (Nakhon Ratchasim), וצ'אנג מאי (Chiang mai).

² www.cia.gov

³ EIU

⁴ נתוני מכון היצוא

תעודת זהות⁵

שטח	513,120 קמ"ר (51 בעולם)
אוכלוסייה	68.2 מיליון תושבים (20 בעולם)
שיעור גידול אוכלוסין	0.5% (ממוצע 2007-2011)
הרכב אתני	תאילנדים 75%, סינים 14%, אחר 1%
שפה רשמית	תאי (השפה הרשמית), סינית, אנגלית וניבים תאיים
דתות	בודהיסטים 94.6%, מוסלמים 4.6%, נוצרים 0.7%, אחר 0.1%
משטר	מונרכיה חוקתית דמוקרטית
ראש מדינה נוכחי	מלך: פומיפון אדוניאדט ראש ממשלה: אינגלוק שינאווטרה (לראשונה אשה משמשת כראש ממשלה בתאילנד. אינגלוק היא גם אחותו של ראש הממשלה בעבר)
תמ"ג לנפש (במונחי כוח קנייה)	8,820 דולר
שיעור אבטלה	0.7% (3 בעולם)
ענפי תעשייה מרכזיים	תיירות, טקסטיל, מוצרים חקלאיים, מזון ומשקאות, טבק, ציוד ומכשור אלקטרוני, פלסטיק, כלי רכב
מטבע	באט (THB)

היסטוריה ומשטר⁶

צורת השלטון בתאילנד היא מונרכיה חוקתית דמוקרטית. מלך תאילנד מאז 1946 הוא פומיפון אדוניאדט (Bhumibol Adulyadej המלך ראמה התשיעי). האסיפה הלאומית (Rathasapha) מורכבת מסנאט עם 150 חברים ובית הנבחרים עם 500 חברים. תאילנד הינה המדינה היחידה בדרום-מזרח אסיה שבמהלך התקופה הקולוניאליסטית לא נשלטה על ידי כוח זר. בעבר שלט המלך במדינה באופן מוחלט, אך לאחר הפיכה שקטה שהתרחשה בשנת 1932, הסכים המלך ראמה השביעי להעביר חלק מכוחו לממשלה. כיום תפקיד המלך הוא בעיקר סמלי ודומה לסמכות של נשיא המדינה בישראל. דמותו של המלך הנוכחי פומיפון אדוניאדט, מוטבעת על כל שטרי הכסף ונוכחותו מורגשת דרך החגים הקשורים לבית המלוכה. החוק בתאילנד אוסר על פגיעה בכבוד המלך, ומטיל עונשי מאסר כבדים על העבריינים.

לתאילנד היסטוריה של הפיכות, האחרונה שבהן התחילה ב-19 בספטמבר 2006. קודם לכן התרחשה הפיכה צבאית בשנת 1991 אשר הדיחה את הממשלה, אולם הפגנות עקובות מדם הובילו שנה אחר כך לבחירות ולממשלה אזרחית חדשה. בשנת 2001 נבחר תאקסין צ'ינאוואט ("תאקסין שינאווטרה") לראש הממשלה. מבין ראשי הממשלה של תאילנד אשר נבחרו באופן

⁵ www.cia.gov
⁶ www.cia.gov

דמוקרטי, היה תאקסין לראשון שהשלים כהונה בת 4 שנים, וזכה אף בכהונה שנייה בעקבות תוצאות הבחירות לפרלמנט התאילנדי 2005.

ב-19 בספטמבר 2006 הדיח צבא תאילנד את ראש הממשלה תאקסין ואת ממשלתו בטענת שחיתות. החוקה הדמוקרטית בוטלה, ומשטר צבאי מלא הוטל על המדינה. הצבא מינה לראש הממשלה הזמני את אחד ממפקדיו הקודמים של צבא תאילנד, צ'ולוננט סוריוד, והכריז על חוקה חדשה, באישור המלך.

לאחר למעלה משנה במהלכה הוטל שלטון צבאי במדינה, נערכו בחירות כלליות במסגרתן זכתה מפלגת PPP של תומכי ראש הממשלה לשעבר - תאקסין. שנה מאוחר יותר בוטלו תוצאות הבחירות בטענת זיופים ומרמה, כשהמפלגה הדמוקרטית (DP), שעמדה בראש קואליציה בת 6 מפלגות, תפסה את רסן השלטון. מנהיג המפלגה הדמוקרטית, אבהיסיט וג'יווה, כיהן כראש הממשלה, מדצמבר 2008.

בשנת 2011 התחולל שוב מהפך בו הצליחה להביס אינגלוק שינאווטרה (אחותו של תקסין) עם מפלגת (Puea) את מפלגת השלטון. זוהי גם הפעם הראשונה שבה נבחרה אשה לתפקיד ראש ממשלת תאילנד. אחד האתגרים המשמעותיים ביותר עמם מתמודדת אינגלוק הינם השיטפונות האדירים שאירעו במדינה (הקשים ביותר מזה 50 שנים) שפגעו רבות בצמיחה הכלכלית של המשק התאילנדי.

היעד המרכזי של המפלגה בראשותה בתקופת כהונתה הינו הובלת רפורמה חוקתית שעתידיה להיות ה-19 במספר מאז 1932. מטרתה להחיל דמוקרטיה, יציבות והגינות שלטונית במדינה⁷.

דת וחברה⁸

מבחינה אתנית מחולקת תאילנד באופן הבא: 75% תאילנדים, 14% סינים והשאר 11%. השפה הרשמית הינה תאי ואילו רק האוכלוסייה השייכת לאליטה במדינה דוברת גם את השפה האנגלית.

רוב תושבי תאילנד מתגוררים בכפרים ובפריפריה ורק 34% מהאוכלוסייה היא עירונית. עיקר האוכלוסייה נמצאת בגילאים 15-64 (70.9%), כאשר האוכלוסייה מגיל 65 ואילך מהווה 9.2% וזו שמתחת לגיל 15 הינה 19.9% מהאוכלוסייה הכוללת. תוחלת החיים במדינה עומדת על 73.84 שנים.

במישור הדתי, 94.6% מאוכלוסיית תאילנד הינם בודהיסטיים, 4.6% מוסלמים, 0.7% נוצרים והשאר 0.1%.

⁷ www.asiafoundation.org
⁸ www.cia.gov

כלכלת המדינה

תיאור הסביבה הכלכלית⁹

התוצר המקומי הגולמי של תאילנד נאמד בשנת 2011 בכ- 346 מיליארד דולר במחירי שוק שוטפים, ובכ- 602 מיליארד דולר במונחי כוח קנייה. התוצר לנפש עמד בשנת 2011 על 8,820 דולר במונחי כוח קנייה. בשנים 2007-2011 צמחה כלכלת תאילנד בשיעור שנתי ממוצע של 2.6% בשנה. ברבעון האחרון של שנת 2011 התכווץ התוצר ב-8.9% בעקבות השיטפונות האדירים שפקדו את המדינה באותה תקופה- דבר שהוביל לצמיחה מזערית של 0.1% בשנת 2011 כולה. קיים צפי להתאוששות בקצב הצמיחה כך שתעמוד על 6% בשנת 2012. כלכלת תאילנד הינה כלכלה מוטת ייצוא (מרכיב הייצוא היווה בשנת 2011 כ-76.9% מסך התוצר. בישראל לשם השוואה היווה הייצוא כ-36.6% מסך התוצר¹⁰). עם זאת, תאילנד תלויה באופן משמעותי גם ביבוא, המהווה 72.4% מהתוצר לאותה השנה.

נכון לסוף שנת 2011 מונה כוח העבודה כ-38.9 מיליון איש. שיעור האבטלה עומד על 0.7% בממוצע שנתי לעומת ממוצע שנתי של 1% בשנת 2010. שיעור אבטלה זה הינו מהנמוכים בעולם (3) והוא צפוי בעתיד לגדול ל-1% על פי התחזיות לשנים הקרובות. לאחר גידול בשיעור האינפלציה ל-3.8% בשנת 2011 (לעומת 3.3% בשנת 2010), צפוי קיטון בשיעור האינפלציה בשנת 2012 (ינוע סביב 3%). בשנים 2013-2016 צפוי שיעור האינפלציה להתייצב על 4.1% בממוצע שנתי.

שכר המינימום במדינה צפוי לעלות הודות להחלטת ממשלת תאילנד להנהיג שכר מינימום של 300 באט ליום (כ-9.6\$). עבור האוכלוסייה הענייה המשתכרת בשכר זה המהלך יגרום לזינוק חד של 90% ביחס לשכרם הנוכחי.

לאחר התחזקות הבאט מול הדולר בשנים 2010 ו-2011 של 8.9% ו-3.9% בהתאמה, צפוי הבאט להיחלש ב-2.9% בשנת 2012 הודות לגרעון בחשבון השוטר הצפוי בשנה זו (מוערך בכ-0.7% מהתוצר). בשנים 2013-2016 התחזית היא להתחזקות של 0.6% בממוצע שנתי, לאור הצפי להמשך הצמיחה של המשק התאילנדי ולהשקעות של הון זר שיוזרם למדינה באותן שנים. הנתונים הפונדמנטליים החזקים של הכלכלה התאילנדית, והצפי לחזרה לצמיחה ברת קיימא כבר השנה, אמורים לתמוך בהתחזקות של המטבע המקומי מול הדולר. נכון ל-6.9.12, דולר אמריקאי שווה ערך ל-31.19 באט תאילנדי¹¹.

EIU⁹

www.bankisrael.gov.il¹⁰
6.9.12, Yahoo! Finance¹¹

אינדיקטורים כלכליים¹²

הנתונים הינם במיליארדי דולרים במונחים שוטפים, למעט אם צוין אחרת

**2016	**2015	**2014	**2013	*2012	2011	2010	2009	
529.4	484.3	443.7	404.8	361.7	345.7	318.9	263.7	תמ"ג
12,710	11,340	10,650	10,010	9,420	8,820	8,710	8,060	תוצר לנפש במונחי כח קנייה (\$)
5.3	5.1	5.1	4.7	6.0	0.1	7.8	-2.3	צמיחה ריאלית בתוצר (% שנתי)
5.3	4.4	4.1	3.9	5.1	-0.8	6.9	-3.3	צמיחת התוצר לנפש (% שנתי)
77.4	75.8	74.7	74.8	76.1	76.9	71.3	68.4	ייצוא סחורות ושירותים (ב % מהתוצר)
71.7	70.7	69.8	70.7	75.1	72.4	63.9	57.8	ייבוא סחורות ושירותים (ב % מהתוצר)
18.2	19.6	20.8	22.2	24.4	23.9	22.3	22.0	חוב חיצוני (ב % מהתוצר)
0.9	1.0	1.0	1.0	0.9	0.7	1	1.5	אבטלה (% שנתי)
4.2	4.1	4.5	3.5	3.0	3.8	3.3	-0.9	אינפלציה (% שנתי)

*הערכה, **תחזית

לאחר המשבר העולמי בשנת 2009, הצליחה הכלכלה התאילנדית להפגין התאוששות מרשימה עם צמיחה של כ-7.8% בשנת 2010. לפי התחזיות, צפוי המשק להמשיך לצמוח בקצב ממוצע שנתי של 4.9% בין השנים 2012-2020. נתונים אלה נתמכים ע"י אבטלה נמוכה מאוד בקנה מידה עולמי ושיעור השתתפות גבוה בכח העבודה (72% בשנת 2010)¹³. נכון לשנת 2011, עמד החוב החיצוני על שיעור של 23.9% מהתוצר (נמוך יחסית למרבית המדינות המפותחות בעולם). לשם השוואה, בישראל עמד החוב החיצוני על 45.5% מהתוצר לאותה תקופה¹⁴. הסיבה לכך הינה שהמשק התאילנדי ממעט להשתמש במקורות חיצונים לטובת מימון פעילותו הכלכלית.

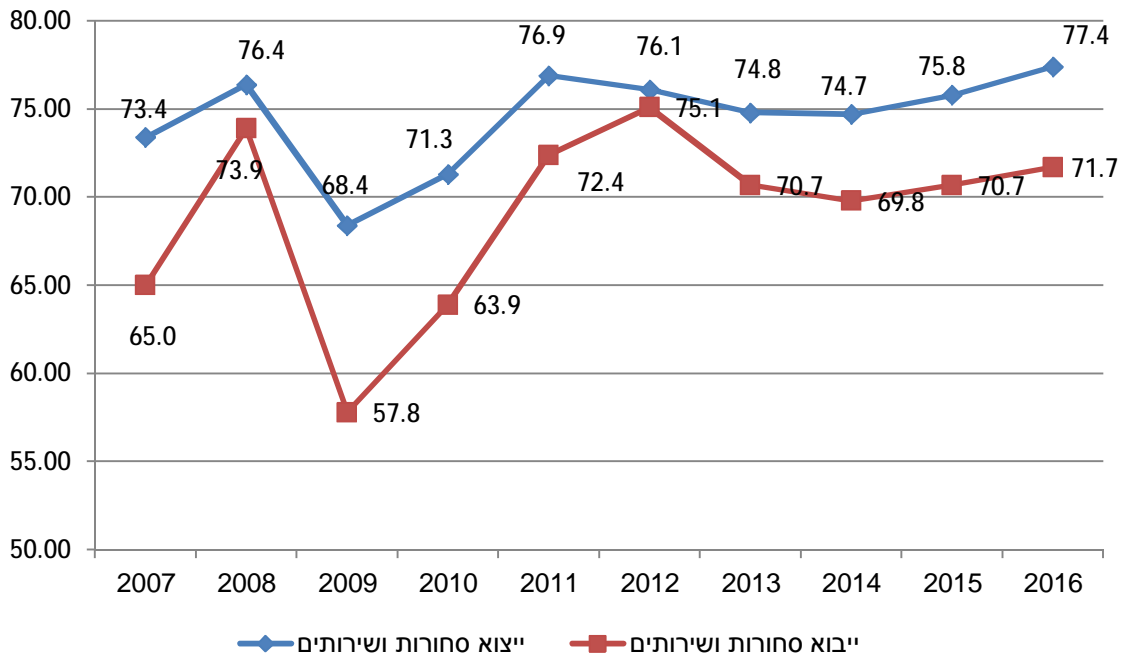
ניכר שהכלכלה התאילנדית מוטת יצוא ויבוא כאחד, כאשר שיעור היצוא והיבוא מן התוצר בשנת 2011 היו 76.9% ו-72.4% בהתאמה. הסחורות בתאילנד מהוות כ-80% מהיצוא הכולל והמדינה נשענת באופן מהותי על יבוא נפט.

¹² על בסיס הערכות ותחזיות של ה-EIU
¹³ www.data.worldbank.org
¹⁴ www.bankisrael.gov.il

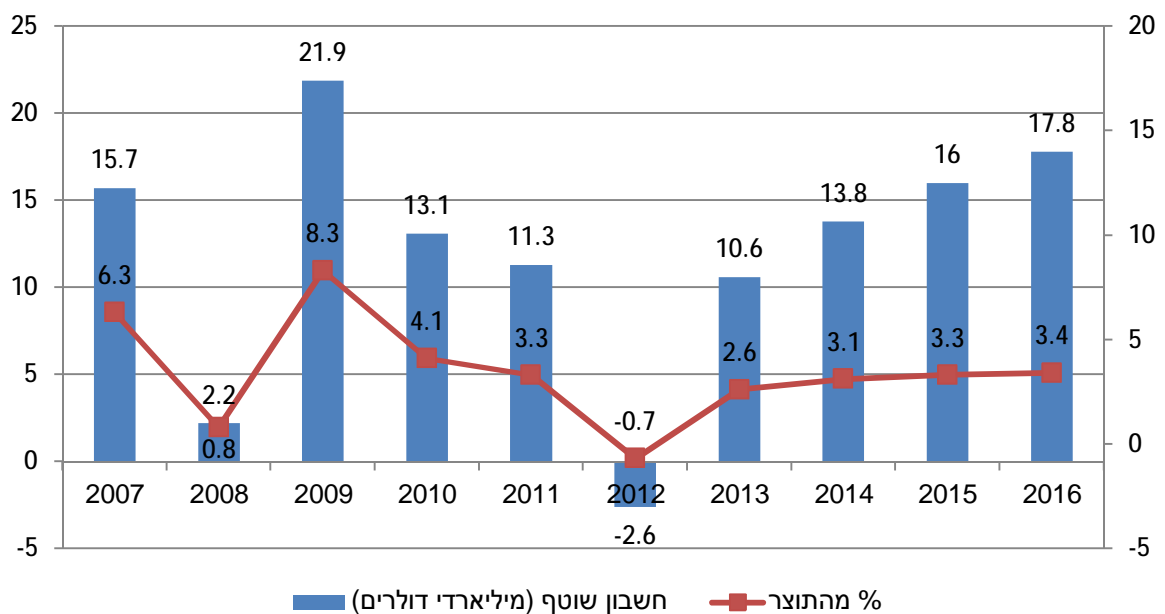

עיקר הסחר מתבצע עם המדינות סין, יפן, הונג קונג, ארה"ב ואיחוד האמירויות. לכן, קיימת תלות מהותית במדינות אלו עקב היקפי המסחר הגבוהים עמן.

ייצוא וייבוא סחורות ושירותים ביחס לתמ"ג (%) בשנים 2007-2016

העודף במאזן השוטף (מיליארדי דולרים) ושיעורו ביחס לתמ"ג (%) בשנים 2007-2016

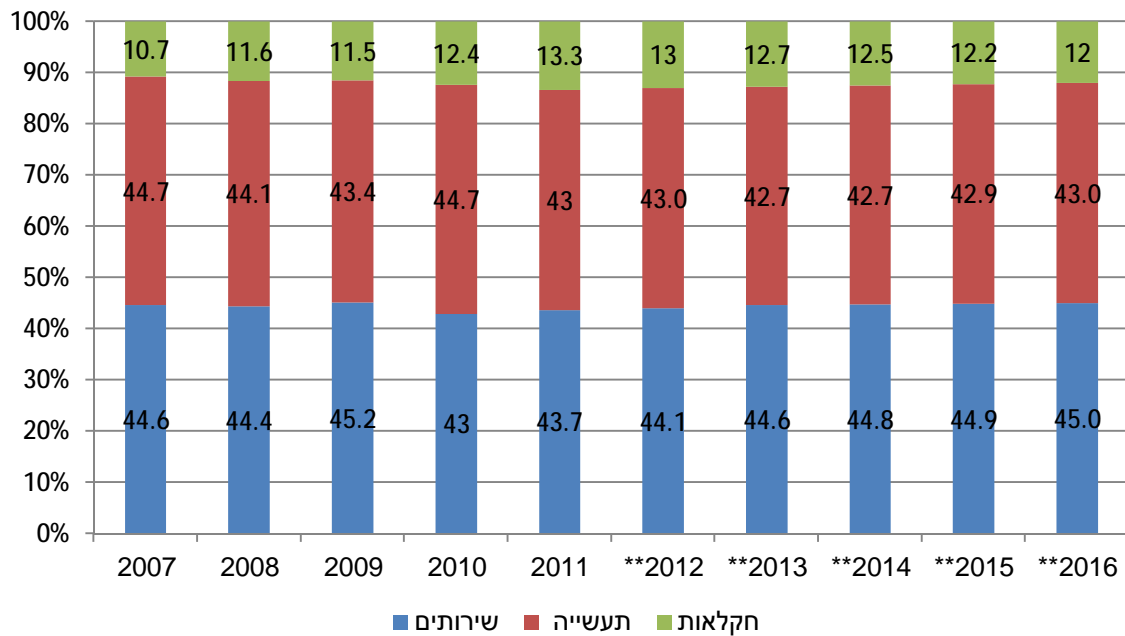

חלוקה למגזרים עיקריים¹⁵

התרומה המרכזית לתוצר מגיעה מענפי השירותים והתעשייה המהווים כל אחד כ-44% מהתוצר בין השנים 2007-2011. מגזר החקלאות איננו דומיננטי דיו ותרומתו נחשבת יחסית מינורית (כ-12.9% במוצע שנתי בשנים לעיל) לעומת מגזרי התעשייה והשירותים. חרף העובדה שמגזר החקלאות תורם באופן נמוך יחסית לתמ"ג, בשנת 2010 הוא היווה 41% מכח העבודה בזמן שמגזר התעשייה היווה במקביל 20% בלבד¹⁶.

התפלגות התוצר לפי מגזרים בשנים 2007-2016, נתוני עבר ותחזית

**תחזית

¹⁵ ECU
¹⁶ מכון הייצוא

התפתחויות אחרונות בכלכלה¹⁷

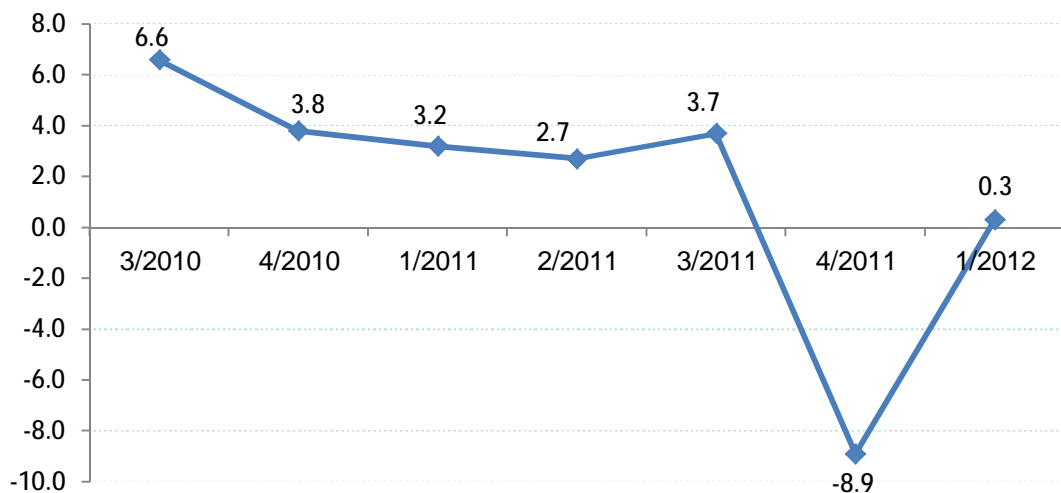
מדיניות ממשלתית

תאילנד התאוששה באיטיות מקריסתו של המטבע המקומי (באט) בשנת 1997 והמיתון בשנים לאחר מכן. מדיניות הממשלה בשנים לאחר המשבר, התמקדה בהשקעה בתשתיות הפיזיות שהוזנחו ודחקה החוצה את המדיניות שדגלה בהגדלת ההכנסה הפנויה. לאורך השנים הבטיחו הממשלות לבצע רפורמות ממשיות במערכת החינוך בכדי לפתח את מיומנותיו ויכולותיו המקצועיות של העובד התאילנדי בעתיד. המטרה המרכזית של רפורמה זו הייתה לייעל ולפתח בעתיד את שוק העבודה, ברם היא טרם התממשה. העובד התאילנדי עדיין אינו יכול להתחרות באופן ממשי מול עובדים במדינות המפותחות..

צמיחה

בין השנים 2003-2007 צמחה הכלכלה בקצב שנתי מרשים ממוצע של 5.6%, כאשר עיקר הצמיחה מקורה בביקושים מקומיים שנוצרו הודות למדיניות פיסקאלית מרחיבה (השקעה בתשתיות) של ראש הממשלה תאקסין שינאווטרה באותן שנים. עם תחילתו של המשבר העולמי בשנת 2008, הציגה תאילנד (באותה שנה) צמיחה של 2.6% בלבד וצמיחה שלילית של 2.2% בשנת 2009. בשנת 2010 התאושש המשק התאילנדי עם צמיחה חדה של 7.8% - הקצב המהיר ביותר מזה 15 שנה. בשנת 2011 הצמיחה הואטה ל-0.1% בעקבות השיטפונות הקשים ביותר שאירעו במדינה מזה 50 שנים.

השינוי בתמ"ג ב-% (במחירי 1988) בשבעת הרבעונים Q3/2010-Q1/2012:

תחזית¹⁸

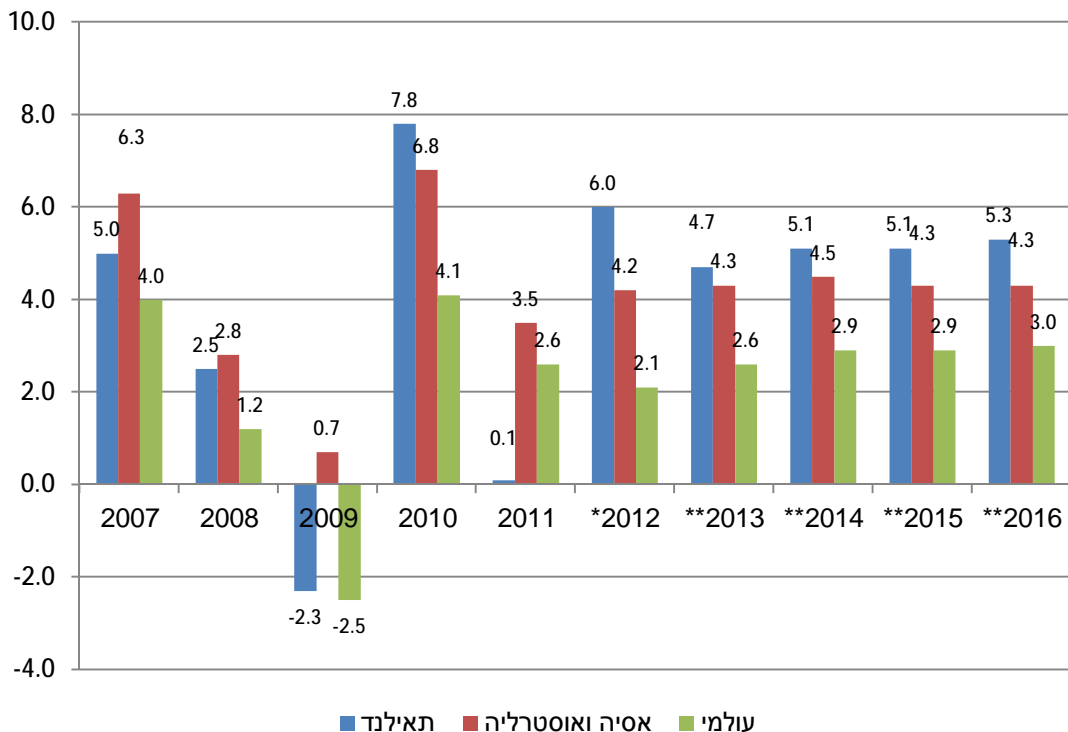
התחזית לטווח הארוך תלויה במידה רבה ביכולת של הממשל לתכנן וליישם רפורמות מבניות העוסקות בפיתוח תשתיות המדינה בעשור הקרוב. הוזלה מהותית של העלויות הגבוהות של הפצה ושינוע דרך מהלכים לשיפור משמעותי של רשת התחבורה במדינה, עשויים לתרום רבות לפיתוחו של המשק התאילנדי.

התחרותיות של תאילנד מול שכנותיה נמצאת במגמת ירידה עקב יישום איטי של תהליכים מהותיים בתחומים חשובים דוגמת חשמל ותקשורת.

להיבטים הדמוגרפיים במדינה יש השפעות שליליות על הכלכלה בתקופת התחזית היות וצפוייה האטה בקצב גידול האוכלוסייה מחד, וגידול בתוחלת החיים מאידך.

קיימים פערים משמעותיים בחינוך לעומת מדינות מערביות, ובמידה ויחול שיפור בתחום זה, הדבר יביא ליעול העבודה והגדלת הפיריון מעובד במשק. ממשלות תאילנד עסקו ועוסקות בתחום החינוך, וכן ניסו לבצע רפורמה מקיפה במערכת – אולם ללא הצלחה יתרה. מכאן, בעשור הנוכחי לא צפויות השפעות חיוביות ותרומה מהותית של רפורמה בחינוך (חרף העובדה שהדבר טרם התרחש).

השוואה בין שיעורי הצמיחה בתאילנד לנתונים אזוריים ועולמיים בשנים 2007-2016

*הערכה, **תחזית

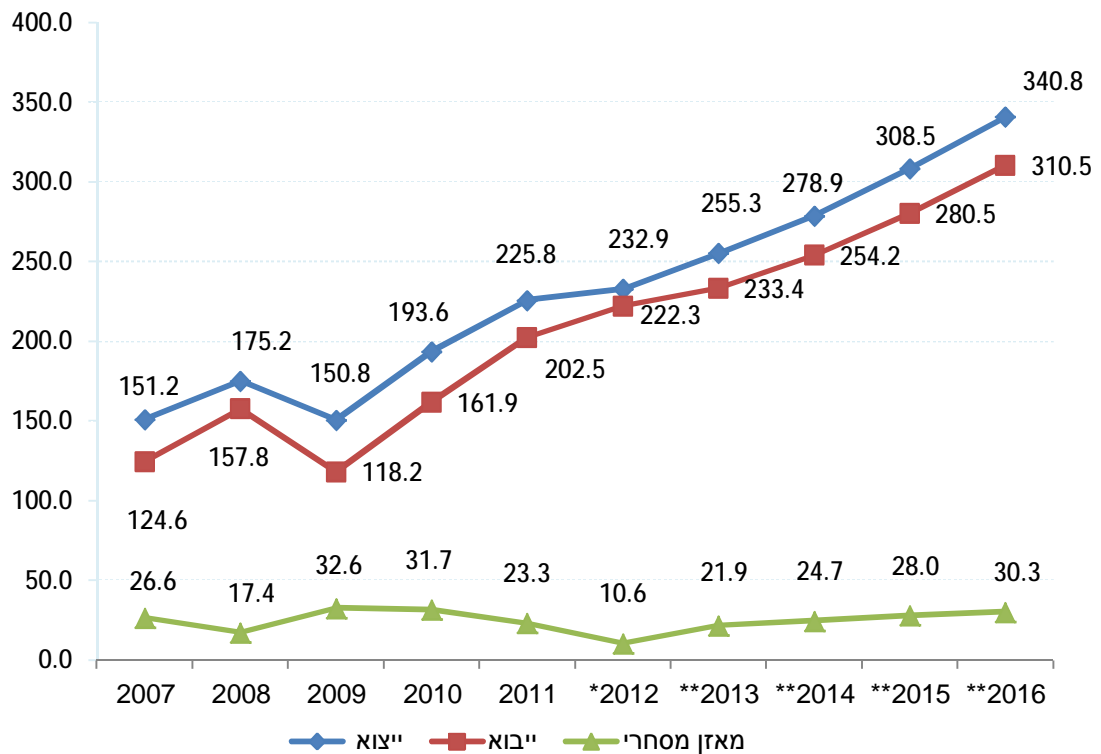

סחר חוץ¹⁹

המאזן המסחרי:

בשנת 2011, רשמה תאילנד עודף מסחרי של 23.3 מיליארד דולרים לעומת עודף מסחרי של כ-31.7 מיליארד דולרים בשנת 2010 ועודף מסחרי דומה ב-2009. מוצרי תעשייה מהווים כ-80% מהיצוא של תאילנד והמדינה מסתמכת במידה רבה יחסית על יבוא נפט.

המאזן המסחרי נתוני עבר ותחזית 2007-2016, במיליארדי דולרים

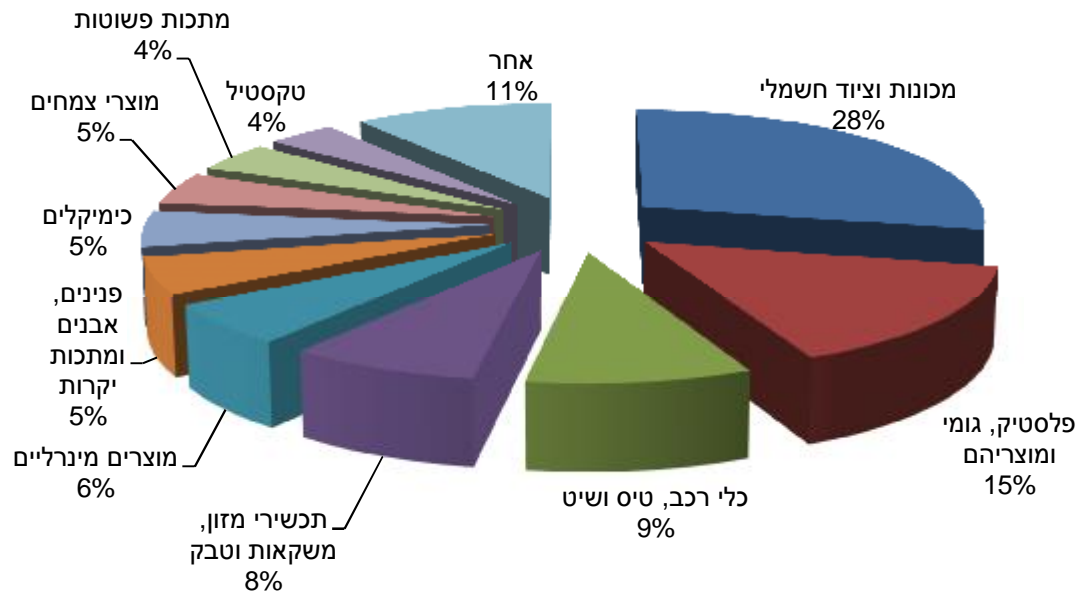

החל משנת 1997 מציגה תאילנד עודף במאזן המסחרי וצפויה להמשיך להציג עודף גם בשנים הבאות²⁰.

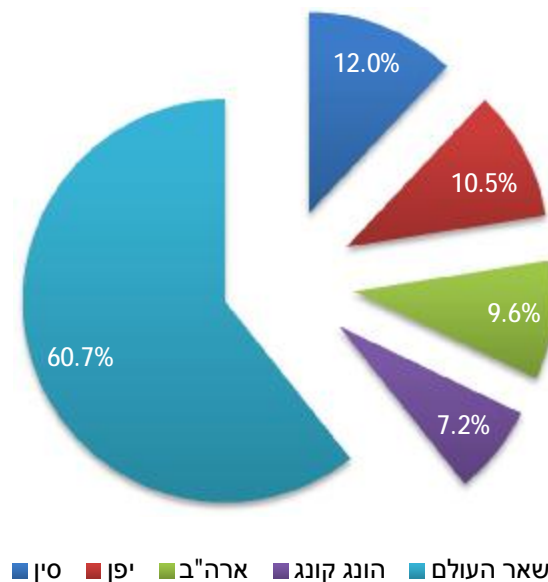
ייצוא סחורות

בשנת 2011 עמד היקף ייצוא הסחורות על 225.8 מיליארד דולרים, גידול של 16.6% לעומת שנת 2010, בה חל גידול של 28% ביחס לשנת 2009. בשנת 2009, צנח היקף ייצוא הסחורות ב-14% לעומת שנת 2008 בעקבות המשבר הכלכלי העולמי.

ענפי הייצוא העיקריים של תאילנד בשנת 2011

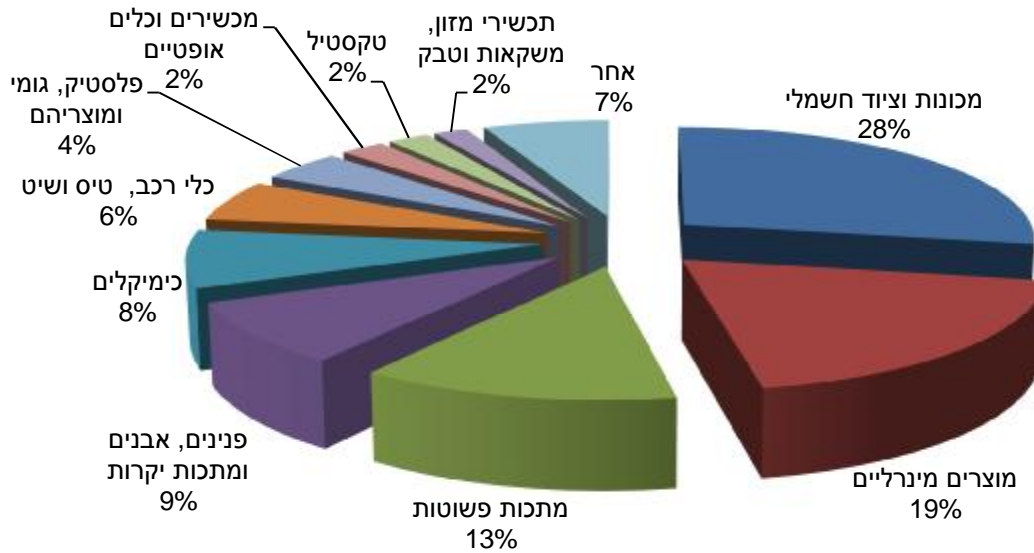
יעדי הייצוא העיקריים של תאילנד בשנת 2011

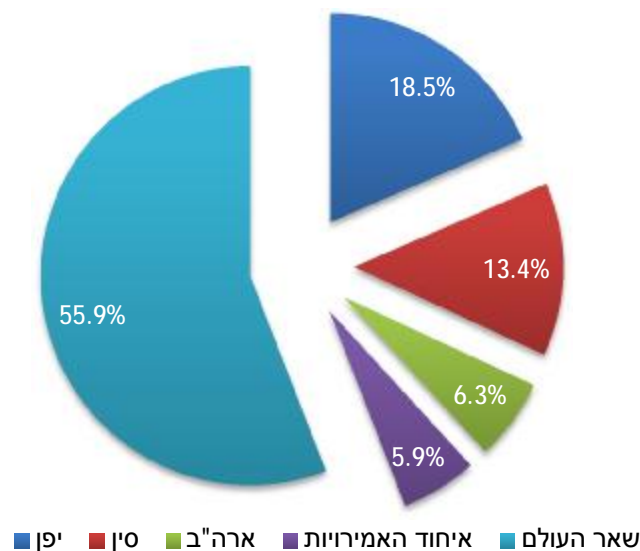
ייבוא סחורות

בשנת 2011 עמד היקף יבוא הסחורות על 202.5 מיליארד דולר, גידול של 25% לעומת שנת 2010, בה נרשם גידול של 37% ביחס לשנת 2009. שנת 2009 היתה שנה של משבר כלכלי עולמי, כך שבשנה זו צנח יבוא הסחורות ב-25% לעומת שנת 2008.

ענפי הייבוא העיקריים של תאילנד בשנת 2011

מקורות הייבוא העיקריים של תאילנד בשנת 2011

סביבה רגולטורית עסקית²¹

בין השנים 2012-2016 דירוג הסביבה העסקית של תאילנד צפוי לעלות מ-6.43 ל-6.78. כמו-כן, בדירוג העולמי צפויה תאילנד לקפוץ מהמקום ה-40 (בשנים 2007-2011) ל-36 (בשנים 2012-2016)²². לעומת זאת בדירוג האזורי לא צפוי שינוי ותאילנד צפויה להיוותר במקום התשיעי (מתוך 17 מדינות).

בסביבה הפוליטית לא צפוי שינוי אם כי עדיין קיים חשש לחוסר יציבות פוליטית ב-5 שנים הקרובות. חרף העובדה שהמפלגה הנוכחית בשלטון (Puea – "פואה") הביסה את מתחרתה בבחירות הכלליות, ייתכנו תרחישים שיסכנו ויערערו את מוסדות השלטון – דבר שעתיד להשפיע גם על הסביבה העסקית במדינה. החשש הגדול ביותר נוגע לעימותים חזיתיים בין תומכי שתי המפלגות שיובילו להתקוממויות, כפי שקרה בשנת 2004 בדרום תאילנד ובגבול עם קמבודיה.

גידול בהכנסות וברווחים של החברות המקומיות והמשך הצמיחה הכלכלית, יובילו לשיפור מאקרו כלכלי וחיזוק המשק התאילנדי בטווח הארוך.

לא צפויים שינויים מהותיים הצפויים במדיניות הממשלה כלפי חברות פרטיות ובתחרות במשק. קיים חשש שיוטלו בעתיד הגבלות סחר בינלאומי על מגזרים מסוימים, שלהן השלכות כלכליות כבדות על משקיעים זרים, אולם הסיכוי להתממשותן נמוך.

בתחום המיסוי, השינוי המהותי היחיד שחל הינו הקטנת נטל המס הישיר על החברות. הקטנה זו אמורה לעזור להן להתמודד עם ההוצאות הצפויות כתוצאה מהחלטת הממשלה להגדיל את שכר המינימום.

בהיבט של תשתיות, תאילנד מתקדמת ומשתפרת לאורך השנים, אולם באופן יחסי מקומה בעולם נותר בעינו לאור ההתקדמות בתחום בשאר המדינות בעולם.

EIU²¹

Economist rank: דירוג סביבה עסקית בין 1-10 כאשר 10=הטוב ביותר,

דירוג עולמי בין 1-82 כאשר 1=הטוב ביותר

דירוג אזורי בין 1-17 כאשר 1=הטוב ביותר

23 סיכונים

כללי:

הניצחון של מפלגת "פואה" בבחירות האחרונות לא הביאו לסיומם של המאבקים בתאילנד. ייתכן שזהו עניין של זמן עד שהתקוממות נוספת תחול. בנוסף, המדינה עודנה מתמודדת עם נזקי האסון טבע שפקד אותה מזה 50 שנים ופגע באופן מהותי בצמיחת הכלכלה. זירת המסחר פתוחה ויש עידוד להשקעות זרות, אולם השחיתות השלטונית מהווה בעיה ומונעת התפתחות רבה יותר בתחום זה. חוסר הכישורים והיכולות של העובדים התאילנדים עקב השכלתם הנמוכה מעמידים את העובד התאילנדי בעמדת נחיתות וחוסר יכולת להתחרות עם מקביליו בקרב המדינות המפותחות.

מאקרו-כלכלה:

כלכלת תאילנד התאוששה מהר מאוד מהמשבר העולמי בשנים 2008-2009 עם צמיחה בתוצר של 7.8% בשנת 2010, אולם זו דעכה בשנת 2011 ועמדה על 0.1%. המשק חווה דיפלציה מתונה בשנת 2009, אך מאז התעוררו לחצים אינפלציוניים וזהו אחד מהחששות הגדולים של הבנק המרכזי במדינה. התחזיות הינן שהחשבון השוטף יהיה בגרעון מינימלי בשנת 2012 ויחזור חזרה לעודף בשנים 2013-2016.

סחר חוץ:

תאילנד חברה באיגוד אומות דרום מזרח אסיה ("ASEAN") המהווה אזור סחר חופשי וכן שותפה בארגון הסחר העולמי ("WTO"). המדינה אף לאחרונה קידמה מדיניות של הסכמי סחר חופשי. החשבון השוטף המיר ותנועות ההון חופשיות, אולם בשנת 2006 הטיל הבנק המרכזי במדינה הגבלות הון בכדי לבלום את הייסוף החד במטבע המקומי. קיים סיכון מינימלי מהטלת אמברגו מסחרי עם המדינה, וכן עשוי היבוא החקלאי להיות מוחרם מחשש לאי עמידה בתקני תברואה.

פיננסיים:

מצבם של הבנקים בתאילנד יציב ותקין היות והם אינם חשופים בצורה ממשית למגזר הבנקאות בעולם. עיקר המימון של הבנקים המקומיים איננו תלוי במקורות חיצוניים. מאידך, שוק המניות מפגין תנודתיות בשנים האחרונות, ולמרות ששוק האג"ח מתפתח במהירות, עדיין חסרה רגולציה והוא פרוץ למדי.

מיסוי:

לא קיימת אפליה בהיבטי מיסוי בין חברות מקומיות לחברות זרות. הממשלה הורידה את מס החברות מ-30% ל-23% ב-1.1.2012 והוא צפוי להמשיך לרדת ל-20% בשנת 2013, בישראל מס החברות עומד על 25%. מס ערך מוסף במדינה הוא בשיעור נמוך מאוד של 7% (לעומת 17% בישראל). עם זאת, אחד האתגרים המשמעותיים שעמו מתמודדת הממשלה התאילנדית (בדומה לישראל), הוא המלחמה בכלכלה השחורה ובגביית המסים שיאפשרו לה לעמוד ביעדי התקציב שהציבה לעצמה.

שוק העבודה:

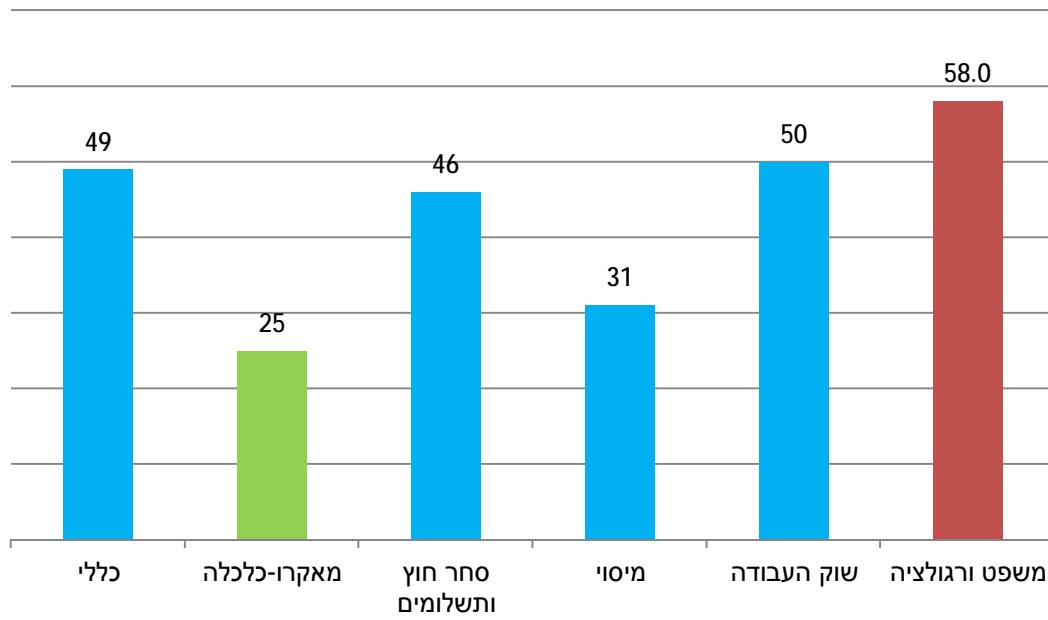
במדינה רק 2-5% מכח העבודה מאוגדים תחת איגודים מקצועיים. המחסור העיקרי והנחוץ ביותר הוא בעובדים בעלי יכולות ומיומנויות מקצועיות. למרות שנדרש לבצע בדחיפות רפורמה ממשית בתחום החינוך וההשכלה, קיים ספק לגבי היכולת של המדינה לממן רפורמות כאלה בעת הזו. בעיה נוספת שמושכת את השכר מטה במדינה הינה שמהגרים רבים (בעיקר ממיאנמר, לאוס, קמבודיה ובנגלדש) מוכנים לעבוד בשכר שהוא נמוך יותר בחצי משכר המינימום המונהג במדינה.

משפט ורגולציה:

המערכת המשפטית פועלת באיטיות רבה, אך נחשבת הוגנת בנושאים מסחריים. לא נמצאו ראיות לכך שקיימת עדיפות במערכת המשפט לגורמים פנימיים לעומת גורמים זרים, אולם עדיין ישנם אנשים בעלי השפעה (פוליטיקאים/בעלי ממון) במדינה שיכולים להטות את הכף בכל תחומי המשפט (גם המסחרי).

דירוג²⁴ ה"אקונומיסט" (בין 1-100 כאשר 100=סיכון מירבי) לפי קטגוריות עיקריות

*הדירוג הינו בין 1-100 כאשר 100=סיכון מירבי

דירוג בינלאומי

DB2012: מקום 17 (מתוך 183 מדינות)²⁵

בדירוג הסביבה העסקית שמפרסם הבנק העולמי (Doing business) לשנת 2012 הגיעה תאילנד למקום ה-17, ירידה של מקום אחד לעומת 2011. דירוג זה נותן לכלכלות העולם השונות ניקוד בהתייחס לרמת הרגולציה בעסקים וההתמודדות איתה. הדירוג לוקח בחשבון 10 פרמטרים שונים, העיקריים שבהם: קלות ומשך הזמן הנדרש לפתיחת עסק, רישום קרקע, התחברות למערכת החשמל, השגת היתרי בנייה, השגת אשראי, הגנה על משקיעים, תשלום מסים ואכיפת חוזים.

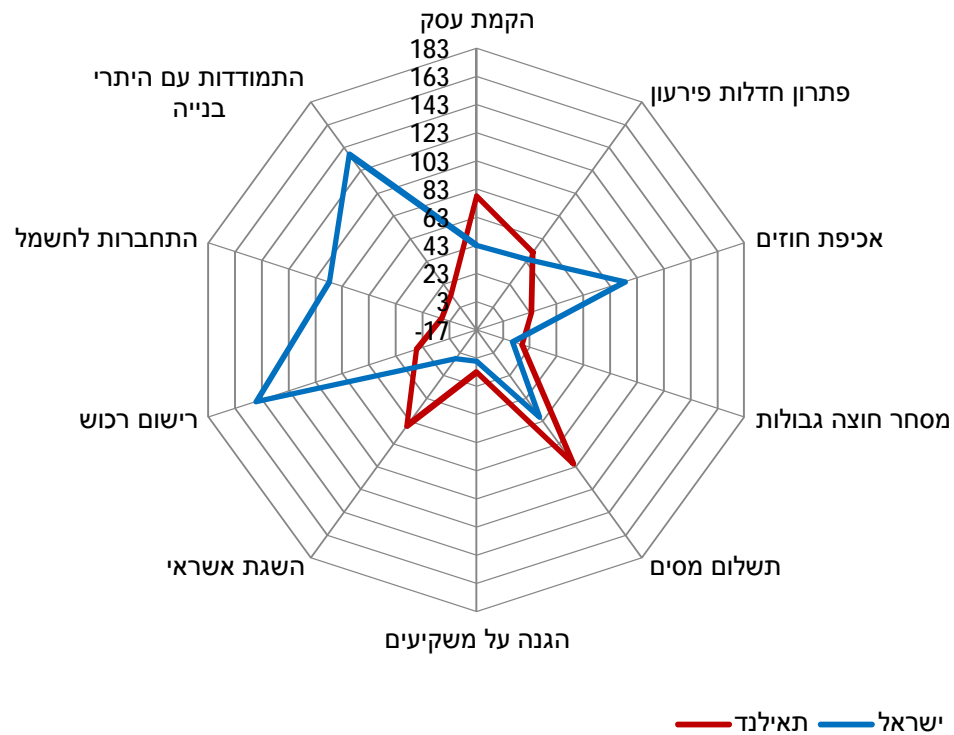
תמצית הדירוג של המדינות בעולם, שנת 2012

דירוג*	מדינה
1	סינגפור
2	הונג קונג
3	ניו זילנד
4	ארצות הברית
5	דנמרק
6	נורבגיה
7	בריטניה
13	ערב הסעודית
17	תאילנד
19	גרמניה
20	יפן
26	שוויץ
29	צרפת
33	איחוד האמירויות
34	ישראל
44	ספרד
87	איטליה

*הדירוג הינו בין 1-183 כאשר 1=טוב ביותר.

השוואה בין תאילנד לישראל לפי הפרמטרים השונים (מיקום בדירוג)

ישראל	תאילנד	
43	78	הקמת עסק
137	14	התמודדות עם היתרי בנייה
93	9	התחברות לחשמל
147	28	רישום רכוש
8	67	השגת אשראי
5	13	הגנה על משקיעים
59	100	תשלום מסים
10	17	מסחר חוצה גבולות
94	24	אכיפת חוזים
45	51	פתרון חדלות פירעון

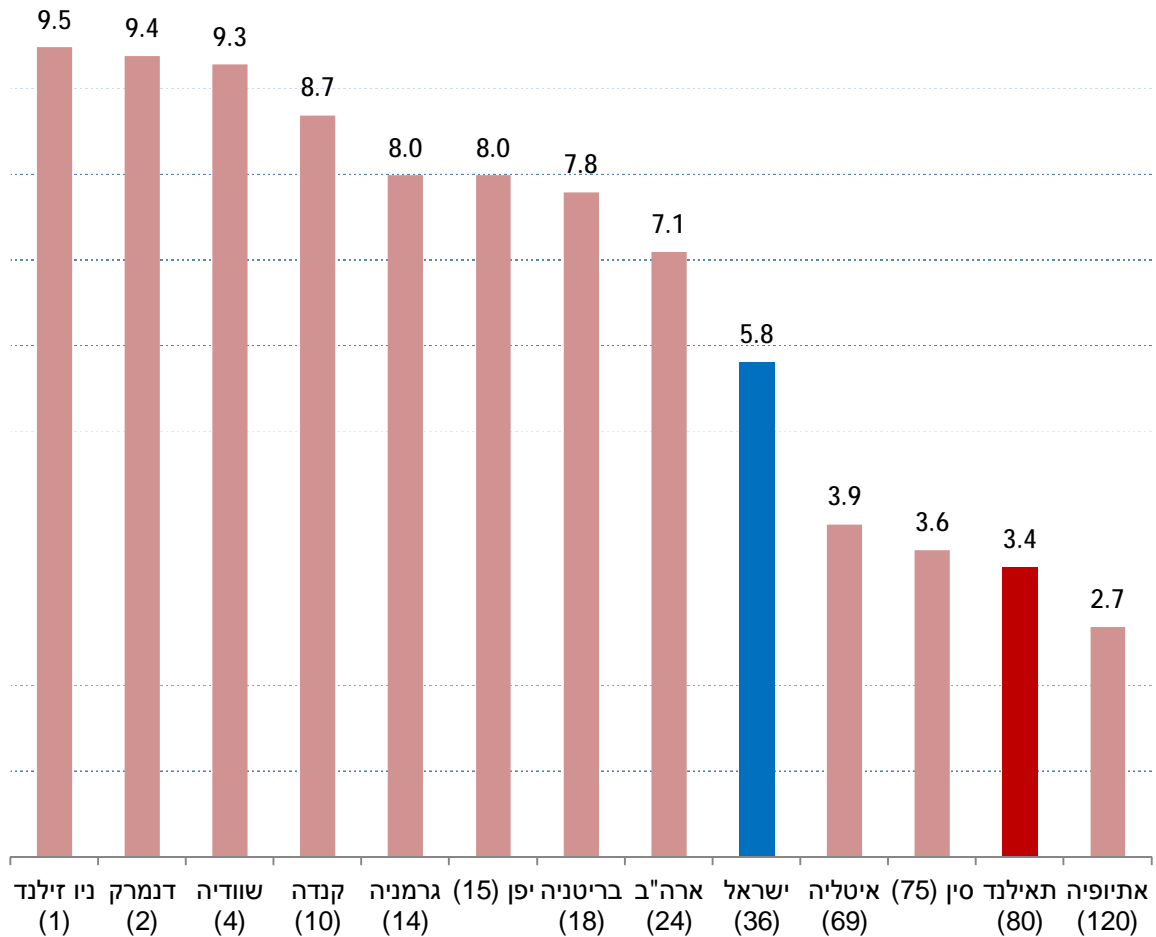

מדד השחיתות 2011: מקום 80 (מתוך 182 מדינות)²⁶

מדד השחיתות, אשר מתפרסם מדי שנה על ידי הארגון העולמי למאבק בשחיתות, Transparency International, מבצע בדיקות ובחינות לרמת השחיתות במדינות, במוסדות ובדרגים שונים. המובילה בדירוג הינה ניו-זילנד כמדינה הנקיה ביותר עם ציון של 9.5, ישראל מדורגת במקום ה-36 עם ציון 5.8 ואילו תאילנד מדורגת במקום ה-80 עם ציון 3.4.

השוואה בין מדינות שונות על פי ציון במדד השחיתות (דירוג), שנת 2011

* הדירוג הינו בין 1-10 כאשר 1=נקיה ביותר.

מדד התחרותיות הבינלאומי (Global competitiveness index): מקום 39 (מתוך 142 מדינות)²⁷

דו"ח התחרותיות הבינלאומי של פורום הכלכלה העולמי, בוחן 142 מדינות ומשמש לאמידת רמת התחרותיות של כלכלות העולם. בין השאר בוחן הדו"ח את איכות מוסדות המדינה, מצב התשתיות, הסביבה העסקית והמאקרו כלכלית, חינוך ובריאות, יעילות המסחר ושוק העבודה, התפתחות המערכת הפיננסית, רמת החדשנות, בטחון התושבים ועוד.

תמצית הדירוג של מדינות בעולם, שנים 2011-2012

דירוג	מדינה
1	שוויץ
2	סינגפור
3	שוודיה
4	פינלנד
5	ארה"ב
6	גרמניה
9	יפן
10	בריטניה
22	ישראל
26	סין
39	תאילנד
43	איטליה

* הדירוג הינו בין 1-142 כאשר 1=תחרותי ביותר.

המדד למסחר הבינלאומי לשנת 2012: מקום 57 (מתוך 125)²⁸

הדו"ח למסחר בינלאומי המפורסם על ידי פורום הכלכלה העולמי, בוחן 125 מדינות ברחבי העולם ומדרג אותן על פי מאפיינים פוליטיים (דירוג ETI), איכות תשתיות, פתיחות לטכנולוגיה ומעבר חופשי של סחורות. עוד בוחן המדד את תמיכת המדינה במסחר חופשי עם מדינות העולם ועוסק בשאלות של יעילות רשויות המכס המשטרה והדואר, קבלת כוח זר במדינה, איכות הכבישים, מספר מנויים סלולאריים ועוד.

תמצית הדירוג של מדינות בעולם, שנת 2010

דירוג	מדינה
1	סינגפור
2	הונג קונג
3	דנמרק
4	שוודיה
5	ניו-זילנד
11	בריטניה
13	גרמניה
18	יפן
19	ארה"ב
28	ישראל
31	ספרד
50	איטליה
57	תאילנד
65	מקסיקו
84	ברזיל

* הדירוג הינו בין 1-125 כאשר 1=טוב ביותר.

ETI rank: www3.weforum.org²⁸

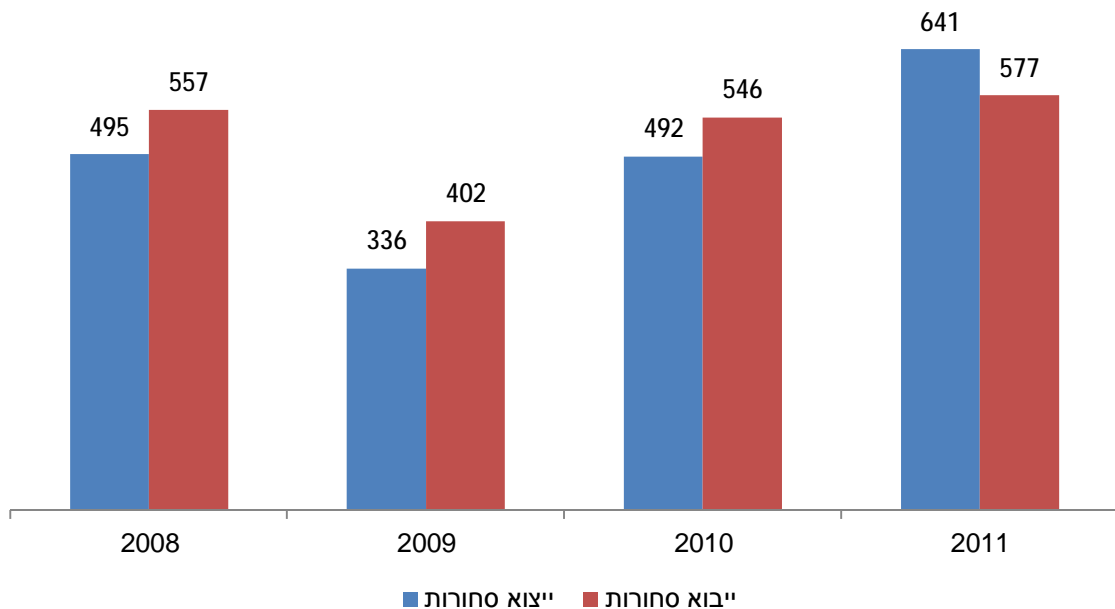
המסחר עם ישראל

נתוני הסחר²⁹

היקף הסחר (ייבוא + ייצוא) של ישראל מול תאילנד הסתכם בשנת 2011 בכ-1.2 מיליארד דולר, עלייה של כ-17% לעומת שנת 2010. בשנת 2011 נאמד הייבוא הישראלי מתאילנד ב-577 מיליון דולר והייצוא הישראלי הסתכם ב-641 מיליון דולר, גידול של 5.6% ו-30% בהתאמה, לעומת שנת 2010.

התפתחות הסחר ישראל-תאילנד, 2008-2011 (מיליוני דולרים)

2011	2010	2009	2008	
641	492	336	495	ייצוא סחורות
577	546	402	557	ייבוא סחורות
63	(54)	(66)	(62)	עודף (גרעון) במאזן המסחרי
1,217	1,038	738	1,052	היקף סחר
17%	41%	(30%)	-	שיעור שינוי

הייצוא הישראלי לתאילנד

בקרב מדינות אסיה להן ייצאה ישראל בשנת 2011 (21 סה"כ), תאילנד נמצאת במקום ה-6 בהיקפי הייצוא אחרי מדינות כמו הונג-קונג, הודו, סין, יפן, טיוואן ומלזיה.

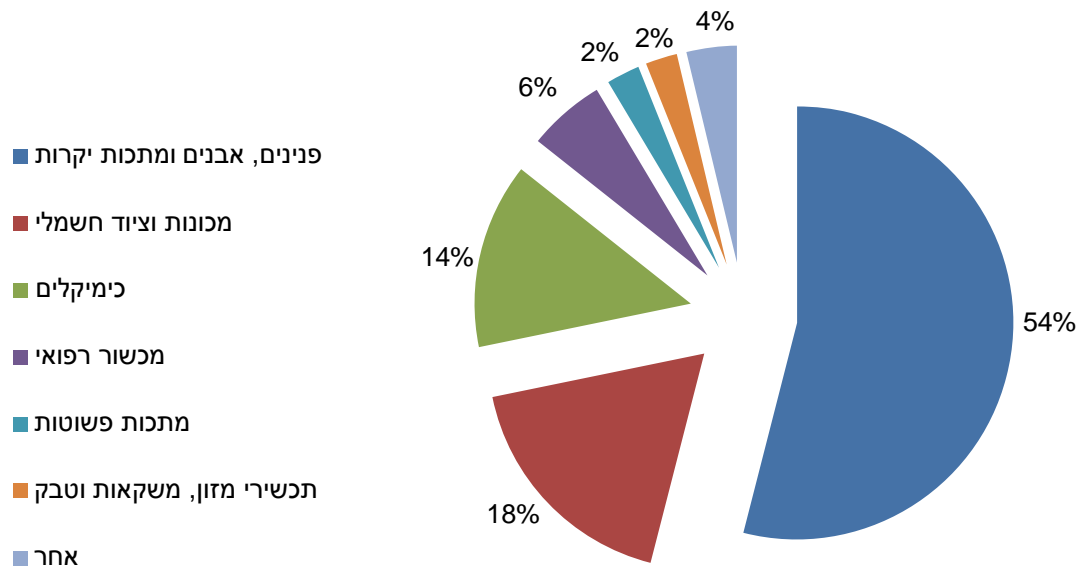

בשנת 2011 הסתכם ייצוא הסחורות בכ- 641 מיליון דולר, עלייה של כ- 30% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. אחת הסיבות המרכזיות לגידול הינה הגידול בייצוא פנינים, אבנים ומתכות יקרות שהסתכמו בשנת 2011 בכ-346 מיליון דולר לעומת כ-265 מיליון דולר בשנת 2010.

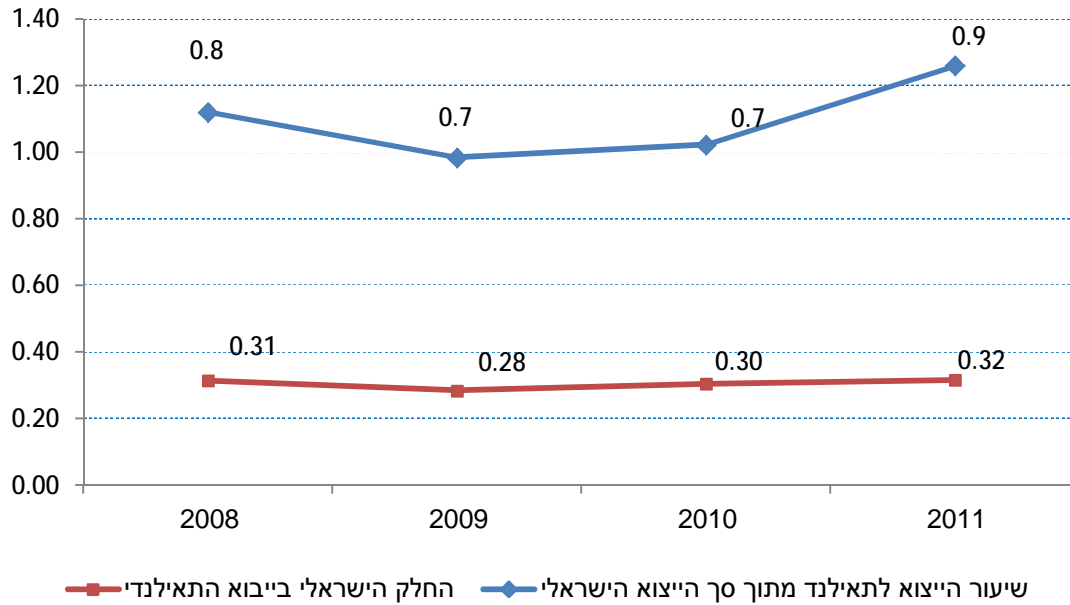
ענפי ייצוא עיקריים מישראל לתאילנד, 2010-2011³⁰ (מיליוני דולרים)

שינוי 2010-2011	2010	2011	
30%	265	346	פנינים, אבנים ומתכות יקרות
24%	92	114	מכונות וציוד חשמלי
25%	71	89	כימיקלים
164%	14	37	מכשור רפואי
23%	13	16	מתכות פשוטות
15%	13	15	תכשירי מזון, משקאות וטבק

התפלגות הייצוא מישראל לתאילנד לפי ענף, שנת 2011

משקל הייצוא (ב-%) לתאילנד מסך הייצוא הישראלי ומסך הייבוא התאילנדי, 2008-2011

הייבוא הישראלי מתאילנד³¹

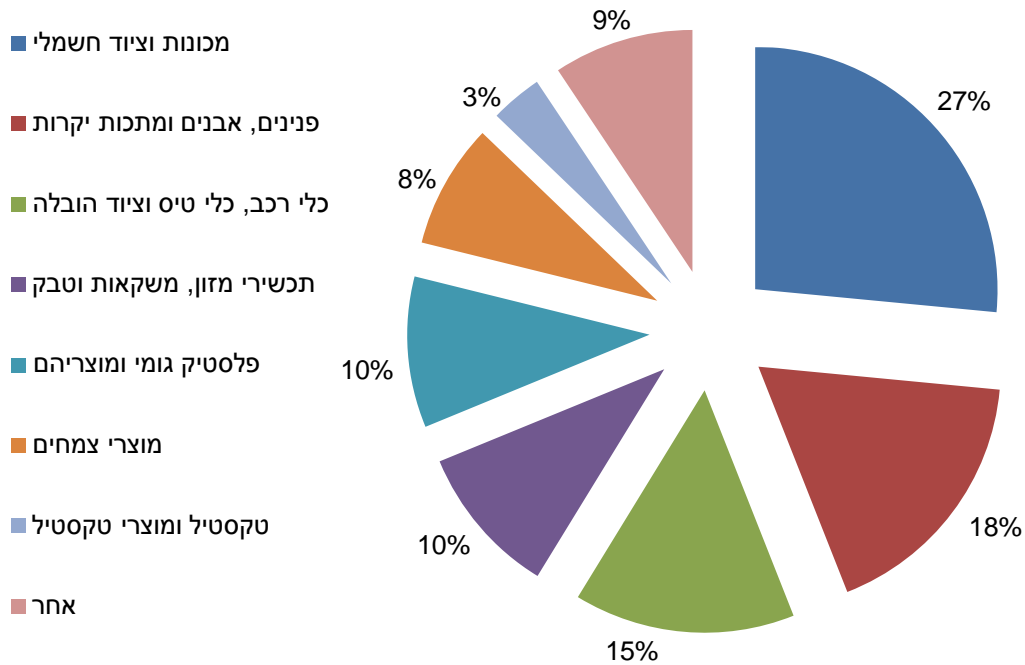
בקרב מדינות אסיה מהן ייבאה ישראל בשנת 2011 (21 סה"כ), תאילנד נמצאת במקום ה-7 בהיקפי היבוא אחרי מדינות כמו סין, יפן, הונג-קונג, הודו, דרום קוראה יפן וטייוואן. בשנת 2011 הסתכם ייבוא הסחורות בכ- 577 מיליון דולר, עלייה של כ- 5.6% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

ענפי ייבוא עיקריים מתאילנד לישראל, 2010-2011 (מיליוני דולרים)

שינוי 2010-2011	2010	2011	
0%	152	153	מכונות וציוד חשמלי
(19%)	124	101	פנינים, אבנים ומתכות יקרות
44%	59	85	כלי רכב, כלי טיס וציוד הובלה
16%	50	58	תכשירי מזון, משקאות וטבק
45%	40	58	פלסטיק גומי ומוצריהם
(2%)	49	48	מוצרי צמחים
(28%)	28	20	טקסטיל ומוצרי טקסטיל

התפלגות היבוא מתאילנד לישראל לפי ענף, שנת 2011

הסכמים חתומים³² (בתוקף):

1. הסכם מניעת כפל מס – 20.9.98.
2. הסכם השקעות – 28.8.03.
3. מזכר הבנה בדבר התייעצות ושיתוף פעולה וחילופי מידע בין המועצה לניירות ערך תאילנד, לבין הרשות הישראלית לניירות ערך – 17.7.06.

ניתוח ענפי הזדמנויות ליצואן

כללי

בשנת 2011 הסתכם היצוא מישראל למדינות אסיה בכ-16.5 מיליארד דולר (9 מיליארד דולר ללא יהלומים)³³. באותה שנה, עמד הייבוא התאילנדי על 202.5 מיליארד דולר והיה מורכב בעיקר ממכונות וציוד חשמלי, מוצרים מינרליים, מתכות פשוטות וכימיקלים.

המשק התאילנדי צפוי להתפתח בתחום הטכנולוגיה והתקשורת עם הסרת הרגולציה הקיימת והוספת רישיונות לרשת דור 3. לפיכך, זקוקה התעשייה התאילנדית לטכנולוגיות חדשות, תחום בו לתעשייה הישראלית יתרון יחסי.

קיים קושי לעבוד בתאילנד ללא שותף מקומי, לא רק עקב בעיות שפה אלא גם מתוך היעדר הבנת ההתנהגות העסקית במשק לא "מתוקן"³⁴.

בשנת 2011 עיקר הייצוא (ללא פנינים, אבנים ומתכות יקרות) הישראלי לתאילנד היה מכונות וציוד חשמלי (18%), כימיקלים (14%), מכשור רפואי (6%), מתכות פשוטות (2%).

ענפי היעד המרכזיים ליצואן הישראלי הינם: ציוד לרכב, אנרגיה, תקשורת-טכנולוגיה וציוד מכשור רפואי.

חוזקות וחולשות³⁵

חוזקות:

- ü בריתות והסכמי סחר מעוגנים עם המדינות השכנות (ASEAN).
- ü צפי להמשך צמיחה ממוצעת שנתית של כ-4.9% בשנים הבאות.
- ü מערכת בנקאית יציבה ועצמאית שאיננה מושפעת באופן ממשי מהמשבר של ענף הבנקאות בעולם.
- ü סקטור תעשייתי חזק ומתקדם.

סיכונים:

- ý תלות גבוהה בייצוא וברמת ביקושים העולמית.
- ý חשש להתקוממויות שיערערו את יציבותו של השלטון במדינה.
- ý שחיתות עסקית וקשר ישיר בין הון ושלטון.

³³ www.cbs.gov.il ייצוא סחורות לפי ענף כלכלי וארצות, 2011

³⁴ www.trade.gov.il

³⁵ EIU

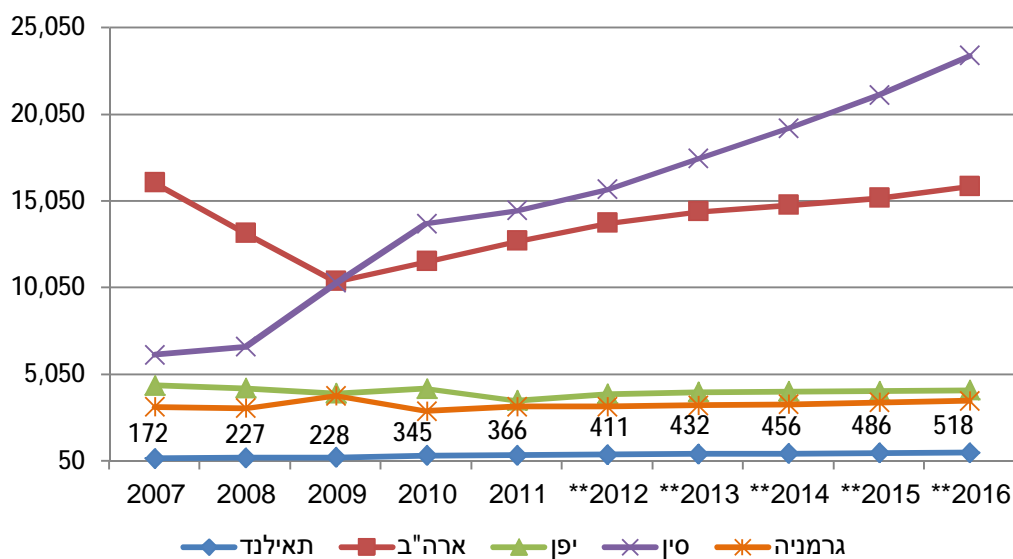
סקירת ענפים רלוונטיים³⁶

תעשיית הרכב

תאילנד מהווה אזור מרכזי לייצור רכב. למרות שמסי היבוא ירדו בהדרגה בעקבות שותפותה של המדינה כחברה באיגוד אומות דרום מזרח אסיה ("ASEAN"), יבוא הרכבים נותר נמוך. יותר מ-95% מהביקוש המקומי לרכבים ממולא על-ידי התעשייה המקומית. השיטפונות שהתחוללו במדינה בשנת 2011 היו בעלי השפעה הרסנית על תעשיית הרכב, בין אם באופן ישיר (פגיעה פיזית) ובין אם באופן עקיף על-ידי יצירת שיבושים באספקת הרכיבים. כתוצאה מכך היו מפעלים שנאלצו לסגור את שעריהם. כעת התעשייה עדיין בשלבי התאוששות מהאסון.

הממשלה כיום מנסה לעודד את התושבים לעבור לרכבים המונעים ע"י תחליפי דלק ובעלי פליטה נמוכה באמצעות מתן הטבות מס. המס על רכבים כאלה עומד על 17% לעומת שיעור מס של 30-50% לרכבים רגילים. על פניו נראה כי קיימת היענות מצד התושבים לעבור לרכבים ידידותיים יותר לסביבה.

רישום רכבים חדשים (באלפים) בהשוואה עולמית: נתוני עבר ותחזית 2007-2016
(המספרים בתוך הגרף מתייחסים לתאילנד בלבד)

** תחזית

תעשיית האנרגיה

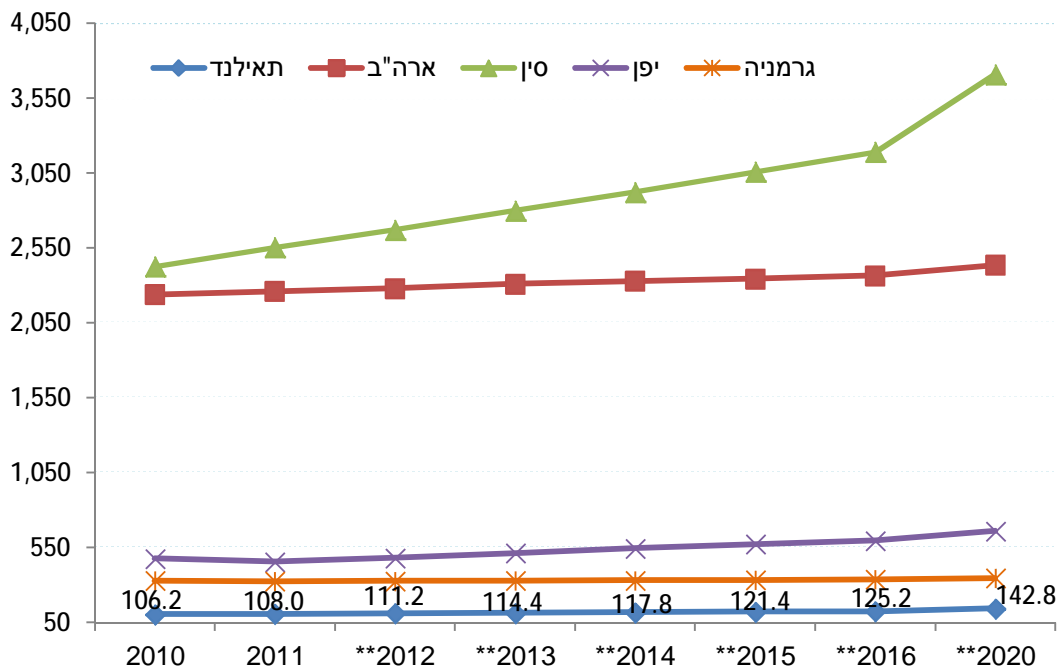
תאילנד הינה הצרכן השני בגודלו בדרום מזרח אסיה של אנרגיה. לפי הערכות, צריכת האנרגיה המקומית שוות ערך לכ-108 מיליון טון נפט בשנת 2011. הצריכה נמוכה יותר מזו של אינדונזיה (226 מיל') וגדולה יותר מזו של מלזיה (70.6 מיל'), פיליפינים (42.9 מיל') וסינגפור (20.7 מיל').

הערכות הן שהגז הטבעי ימשיך להיות הדומיננטי בין מקורות האנרגיה החלופיים ויהווה כ-60% מייצור החשמל עד שנת 2020. הפחם יוותר במקום השני עם נתח של כ-20% ואנרגיית מים תהווה 10% מצריכת האנרגיה הכוללת. שאר האנרגיות דוגמת גיאותרמית, שמש ורוח יהוו תרומה זניחה לייצור החשמל בעתיד.

הממשלה מפתחת תכנית לפיתוח תחנות הכח במדינה (Power Develop Plan), אולם צפוי שלאורך שנות התחזית (2012-2020) תמשיך תאילנד להיות תלויה בצורה ניכרת ביבוא חשמל. ספקיות החשמל המרכזיות שלה הן מיאנמר ולאוס.

כיום לתאילנד אין תחנות כח גרעיניות, אבל בתוכנית PDP קיים תכנון עתידי להקים 4 מתקנים עם כושר ייצור מירבי של 4,000 מגוואט. למרות החשש שלמדינה זו יהיו בעתיד יכולות גרעיניות – הממשלה נחושה לממש את התוכנית בכדי שתהווה מקור אנרגיה לאזור כולו.

צריכת אנרגיה (שווה ערך למיליון טון נפט) בהשוואה עולמית (המספרים בתוך הגרף מתייחסים לתאילנד בלבד)

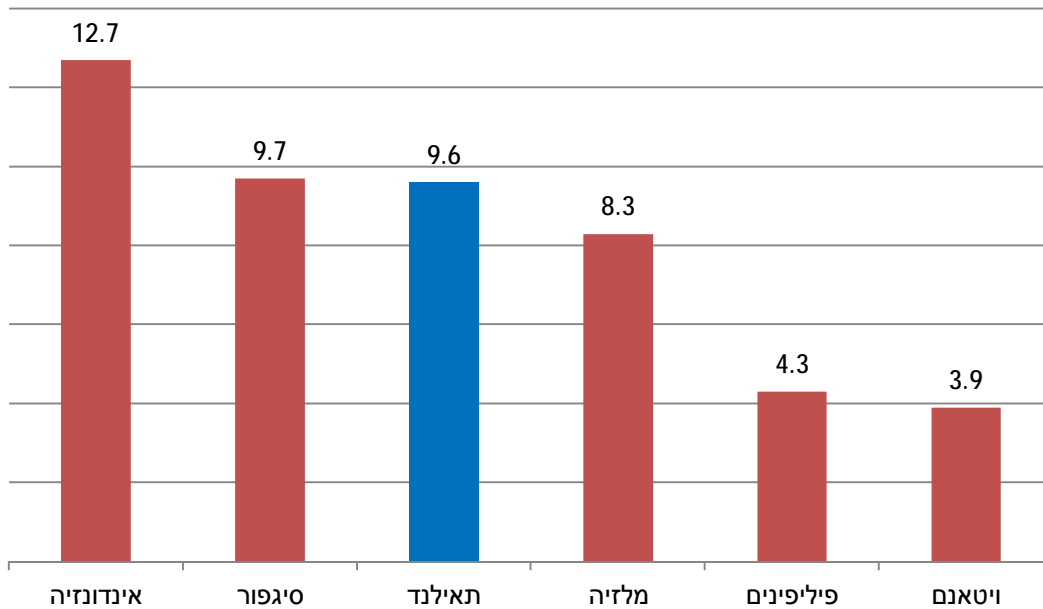

**תחזית

תקשורת וטכנולוגיה

במגזר טכנולוגיית המידע (IT) רשמה תאילנד מכירות משוערות הכוללות חומרה, תוכנה ושירותים של 9.6 מיליארד דולר בשנת 2011, המהווים 2.8% מהתמ"ג.

מכירות (במיליארדי דולרים) בשנת 2011 בהשוואה אזורית:

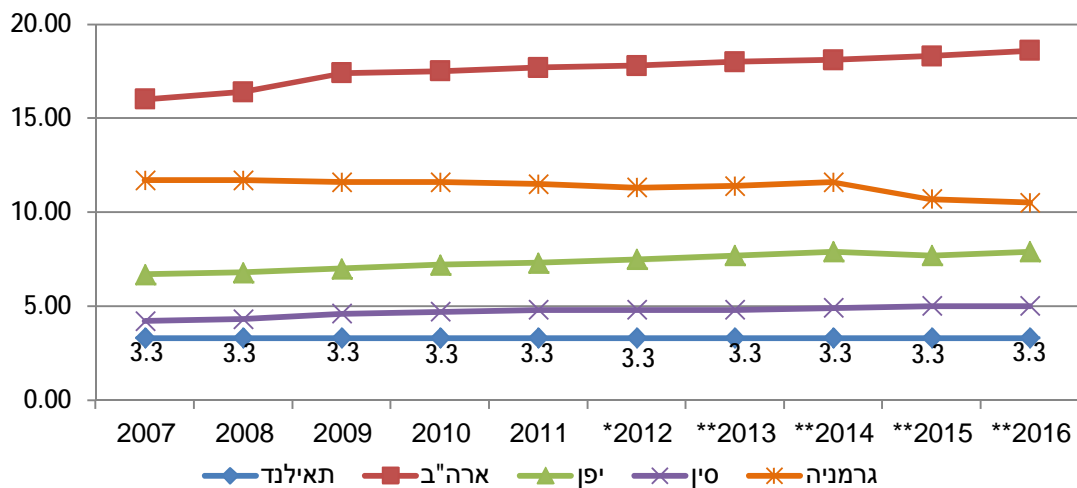
הניסיון האחרון של הרגולטור היה למכור רישיונות לרשת דור 3. פעולה זו סוכלה במאבק משפטי של אחת מחברות הטלקום החזקות במדינה בספטמבר 2009. התכנון עתה הוא לבצע את המהלך ברבעון ה-3 של שנת 2012 וכך להגדיל את התחרות ולהפחית את עודף הרגולציה בענף.

עד שנת 2016 צפוי היקף השוק לעמוד על כ-17.5 מיליארד דולר, או כ-3.3% מהתמ"ג החזוי לאותה שנה. חרף הצמיחה בכלכלת המדינה, הדבר טרם בא לידי ביטוי בצמיחה משמעותית בענף התקשורת והטכנולוגיה, זאת משום שהרגולציה מכבידה על התפתחותו. הצפי הינו שיחול שיפור והתייעלות ברגולציה וכתוצאה מכך הענף יצמח בקצב מהיר יותר.

ענף הבריאות³⁷

במהלך השנים 2001-2006 ניתנו שירותי מערכת הבריאות תמורת תשלום. בשנת 2006, ביטלה הממשלה תשלום זה ונוצר עודף ביקוש לשירותי הבריאות. בשנים 2007-2011 הסתכמה ההוצאה על שירותי הבריאות בכ-3.3% מהתמ"ג במוצע שנתי, שיעור שצפוי להישמר גם ב-5 שנים הבאות. בהתייחס לשנת 2011, בהשוואה למדינות אחרות באזור דוגמת מלזיה (4.5%), פיליפינים (4.3%) וסינגפור (3.9%), ניכר שמדובר בהוצאה נמוכה יחסית. לעומת זאת ההוצאה גבוהה מזו של אינדונזיה (2.8%) בהשוואה לשווקים מפותחים, הוצאה זו נחשבת נמוכה במיוחד. בישראל עמדה ההוצאה על בריאות בשנת 2011 על 7.7% מהתמ"ג, ואילו בקרב מדינות ה-OECD עמדה הוצאה זו על 9.4% מהתמ"ג לשנת 2010, כאשר שיעור ההוצאה הגבוה ביותר מיוחס לארה"ב עם הוצאה של 17.6% מהתמ"ג³⁸. ההוצאה על שירותי הבריאות עמדה בשנת 2011 על 11.4 מיליארד דולר וצפויה לעמוד על כ-17.5 מיליארד דולר עד שנת 2016.

ההוצאה על בריאות ביחס לתמ"ג (ב-%) בהשוואה עולמית
(המספרים בגרף מתייחסים לתאילנד בלבד)

*הערכה, **תחזית